

דף מקורות בנושא אהבה וחסד

1. אהבה מקלקלת את השורה

"וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו אר"ש בן יוחאי אהבה מקלקלת את השורה ושנאה מקלקלת את השורה. אהבה מקלקלת את השורה דכתיב 'וישכם אברהם בבוקר וגו' ולא היה לו כמה עבדים? אלא אהבה מקלקלת את השורה. ושנאה מקלקלת את השורה שנא' (במדבר כב) 'ויקם בלעם בבוקר ויחבוש את אתונו' ולא היה לו כמה עבדים? אלא שנאה מקלקלת את השורה. אהבה מקלקלת את השורה שנאמר (בראשית מו) 'ויאסור יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו וכי לא היה ליוסף כמה עבדים? אלא אהבה מקלקלת את השורה. שנאה מקלקלת את השורה דכתיב (שמות יד) 'ויאסור את רכבו ולא היה לו כמה עבדים? אלא שנאה מקלקלת את השורה" (בראשית רבה, וירא, פרשה נה, סימן ח)

2. הקשר בין אהבה לחסד

עקר כניסת האדם אל סוד החסד הוא, לאהב את ד' תכלית אהבה שלא יניח עבודתו לשום סבה, מפני שאין דבר נאהב אצלו כלל לערף אהבתו יתברך. ולזה יתקן תחלה צרכי עבודתו, ואחר כך המותר יהיה לשאף הצרכים. ותהיה האהבה הזאת תקועה בלבנו, בין יקבל טובות צאת הקב"ה ובין יקבל יסורין ותוכחות יחשבים לאהבה לו, כדכתיב [משלי כ"ז, ו] "נאמנים פצעי אוהב", וכדכתיב [דברים ו', ה] "ובכל מאדך ופרשון ברכות נ"ד, א" [בכל מדת ומדה וגו, "כדי לכלל כל המדות בחסד. ונמצא סוד הנהגתו מהמלכות, ועם היות שהיא פועלת דין, היא קשורה בחסד. והינו מדת נחום איש גם זו, שהיה אומר] תענית כ"א" [גם זו לטובה, רצה לקשר תמיד בצד החסד הנקרא טוב] זוהר תרומה קס"ח, ב, [והיה אומר " גם זו", שפירא שהיא בשמאל, קשורה בגבורה, אינו אלא "לטובה", היא קשורה בחסד, והיה עם דעתו אל צד הטוב במדה ההיא ומסתיר דיניה. וזו היא הנהגה גדולה להקשר בחסד תמיד.

(תומר דבורה פרק חמישי)

עולם המידות מתחיל דווקא בחסד. תנועה של אהבה. הירידה מן המוחין אל המידות עוברת ישר אל החסד. אולי תפקידה להישאר תמיד כשכבת הבסיס גם לאחר מעבר למידות אחרות וגם לאחר חשיבה על אינטגרציה בין כולם.

כולנו זקוקים לחסד/נתן זך

כולנו זקוקים לחסד ,
כולנו זקוקים למגע .
לרכוש חום לא בכסף ,
לרכוש מתוך מגע .
לתת בלי לרצות לקחת
ולא מתוך הרגל .
כמו שמש שזורחת ,
כמו צל אשר נופל .
בואי ואראה לך מקום
שבו עוד אפשר לנשום .
כולנו רוצים לתת
רק מעטים יודעים איך .

צריך ללמוד כעת
שהאפשר לא מחייך ,
שמה שניתן אי פעם
לא ילקח לעולם .
שיש לכל זה טעם ,
גם כשהטעם תם ...
בואי ואראה לך מקום
שבו עוד מאיר אור יום .
כולנו רוצים לאהוב ,
כולנו רוצים לשמוח .
כדי שיהיה לנו טוב ,
שיהיה לנו כח .

תואר החסידות הטהורה כבר נודע לכל שהיא אהבת חסד במלואה. אהבת החסד כשהיא מתרחבת בנפש טהורה, באופן רחב, היא מוצאת את כל סעיפיה. מאהבת חסד באה להתרומם לאהבת מקור החסד, אלהי עולם אשר אמר עולם חסד יבנה . מאהבת החסד ימלא באהבה רבה לצור ממנו חוצב, לעמו, וישתוקק להעצים חילו, "איזהו חסיד המתחסד עם קונו, עם קן דיליה דא כנסת ישראל". באהבת חסד פנימי יתפרץ הרגש בכל עת במה להחיות את אהבתו העדינה בפועל ובמעשה, וברוח חכמה יתור לו הליכות קדש, שהכר היותר נרחב שבהם הם הרחבת המצות ברוח אהבה לסעיפיהן ופרטיהן, המצות שבין אדם לחבירו בתור החסד המוחשי, ושבין אדם למקום בתור הוראות לאהבת שם ד' ודרכי האומה הקדושה והחביבה.

(אדר היקר ה)